

اظهار نظر کارشناسی درباره:
« طرح استفساریه تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون
نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲ »

مقدمه

براساس ماده (۲۲) قانون نظام صنفی کشور (مصوب ۱۳۸۲)، اتحادیه‌ها^۱ توسط هیئت مدیره منتخب اعضای اتحادیه اداره می‌شوند که براساس تبصره «۱» این ماده با رأی مخفی و مستقیم اعضای اتحادیه انتخاب می‌شوند. در تبصره مذکور انتخاب مجدد افراد عضو هیئت مدیره در ادوار بعدی بلامانع بیان شده بود؛ اما در اصلاحیه سال ۱۳۹۲ قانون نظام صنفی، تبصره «۱» بدین صورت تغییر یافت: «... اعضای مذکور نمی‌توانند بیش از دو دوره متوالی و یا چهار دوره متناوب در هیئت مدیره اتحادیه عضویت داشته باشند». بدین ترتیب، عدم محدودیت در انتخاب مجدد افراد عضو هیئت مدیره، در اصلاحیه سال ۱۳۹۲ لغو و افراد با سابقه دو دوره متوالی و یا چهار دوره متناوب در هیئت مدیره از شرکت در انتخابات هیئت مدیره منع شدند.

پس از اصلاحیه مذکور در سال ۱۳۹۲، دو تفسیر از حکم تبصره فوق‌الذکر ارائه شد. در تفسیر اول محدودیت‌های مندرج در تبصره «۱» مبنی بر ممنوعیت عضویت بیش از دو دوره متوالی و چهار دوره متناوب در هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی، از اولین نوبت انتخابات برگزار شده اتحادیه بعد از لازم‌الاجرا شدن قانون اصلاحی (یعنی ۱۳۹۲/۸/۸) محاسبه می‌گردد؛ لذا بر همین اساس، افرادی که قبل از تاریخ تصویب قانون (۱۳۹۲/۸/۸) چندین دوره عضو هیئت مدیره اتحادیه‌ها بوده‌اند، همچنان صلاحیت شرکت در انتخابات هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی را دارند. در این تفسیر به ماده (۴) قانون مدنی که اثر قانون را ناظر به آینده می‌داند استناد می‌شود. به همین خاطر در تبصره «۳» ماده (۶) آیین‌نامه اجرایی نحوه برگزاری انتخابات هیئت مدیره و بازرسان اتحادیه‌های صنفی بیان می‌شود: «از زمان لازم‌الاجرا شدن قانون، عضویت افراد در هیئت مدیره بیش از دو دوره متوالی و چهار دوره متناوب ممنوع می‌باشد». براساس همین تفسیر، مرکز اصناف و بازرگانان ایران نیز در پاسخ استعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت (نامه شماره ۱۴۰۰/۱۲۱۷۵۷-۲۵/۶۰-۱۳۹۶/۵) محدودیت مذکور شرکت‌کنندگان در انتخابات هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی را از تاریخ اصلاح قانون محسوب می‌کند.

در تفسیر دیگری از تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی، با استناد به اطلاق حکم مذکور و هدف قانونگذار از اصلاح ایجاد شده، بیان می‌شود که پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون (۱۳۹۲/۸/۸) همه افرادی که نامزد انتخابات هیئت مدیره می‌گردند، شامل محدودیت سابقه (دو دوره متوالی یا چهار دوره متناوب) هستند. به عبارت دیگر سابقه مذکور چه مربوط به قبل از اصلاح قانون باشد و چه مربوط به بعد از اصلاح قانون، باید در خصوص نامزدان انتخابات هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی رعایت شود.

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال اول

شماره ثبت:

۴۳۳

شماره چاپ:

—

تاریخ چاپ:

—

**معاونت مطالعات
حقوقی**

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۷۸۱۱

تاریخ انتشار:

۱۴۰۰/۷/۲۸

۱. ماده (۷)- اتحادیه: شخصیتی حقوقی است که از افراد یک یا چند صنف که دارای فعالیت یکسان یا مشابهند، برای انجام دادن وظایف و مسئولیت‌های مقرر در این قانون تشکیل می‌گردد.

دیوان عدالت اداری نیز در این خصوص اظهار نظر نموده و به نوعی تفسیر دوم را مورد تأیید قرار داده است. براساس رأی شماره ۱۱۶۵ مورخ ۱۳۹۹/۹/۲۹ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری با توجه به حکم ذیل تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی کشور و ماده (۴) قانون مدنی، محدودیت مذکور در ذیل تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی از زمان لازم‌الاجرا شدن قانون قابل اجراست؛ لکن منطوق و مفهوم حکم ذیل تبصره مذکور، هر زمان دو دوره متوالی یا چهار دوره متناوب سابقه عضویت هیئت مدیره اتحادیه، «فارغ از اینکه عضو هیئت مدیره اتحادیه پیش یا پس از لازم‌الاجرا شدن قانون عضو هیئت مدیره اتحادیه باشد» امکان عضویت جدید در هیئت مدیره را ندارد. این رأی در خصوص ابطال تصمیم شماره ۶۰/۱۳۹۶/۵/۲۵-۱۳۹۶/۵/۲۵ مرکز اصناف بازرگانان ایران و تبصره «۳» ماده (۶) آیین‌نامه اجرایی نحوه برگزاری انتخابات هیئت مدیره و بازرسان اتحادیه‌های صنفی، صادر شده است. با توجه به مطالب فوق، طرح حاضر با طرح مجدد موضوع تلاش کرده در این زمینه به صورت قانونی و در قالب استفساریه تعیین و تکلیف نماید.

مفاد طرح

مسئله و مناقشه فوق‌الذکر در خصوص محدودیت مطرح شده در ذیل تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی مبنی بر ممنوعیت عضویت افراد دارای سابقه دو سال متوالی و چهار سال متناوب در هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی در قالب استفساریه بدین صورت مطرح شده است:

«در اجرای تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲، آیا قانونگذار اثر این حکم قانونی به آینده بوده و در اعمال محدودیت دوره‌های مدیریتی، صرفاً، سوابق عضویت در هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی مربوط به انتخابات‌های بعد از لازم‌الاجرا شدن قانون اصلاح قانون نظام صنفی مصوب سال ۱۳۹۲ ملاک است؟»

در پاسخ به سؤال مطرح شده، این‌گونه پاسخ داده شده است: «بلی». به عبارت دیگر با این پاسخ، طرح حاضر سابقه مذکور در ذیل تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی را از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون (۱۳۹۲/۸/۸) می‌داند. لذا تفسیر اول که در مقدمه بدان اشاره شد، تأیید شده است.

بررسی طرح حاضر

در خصوص طرح حاضر باید به نکات ذیل توجه شود:

۱. همان‌طور که بیان شد، تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲، در سال ۱۳۹۲ اصلاح گردید که براساس آن، شرط مذکور (سابقه دو سال متوالی و چهار سال متناوب عضویت در هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی) برای نامزدان انتخابات هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی افزوده شد. ابتدا این مسئله مطرح می‌شود که فلسفه افزودن شرط فوق‌الذکر چیست و قانونگذار با چه دلایلی در اصلاحیه سال ۱۳۹۲، این شرط را مقرر نموده است. به نظر می‌رسد مراد قانونگذار از ایجاد محدودیت مندرج در ذیل تبصره «۱»، جلوگیری از انحصارگرایی افرادی است که با عضویت طولانی در هیئت‌های مدیره اتحادیه‌های صنفی دارای نفوذ بالایی هستند. هیئت مدیره اتحادیه‌ها دارای اختیارات اجرایی و مالی هستند و به جهت محدود بودن تعداد آنها، بیم ایجاد انحصار و رانت و فراهم آمدن بستر فساد می‌رود. بند «۱۹» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی ۱۳۹۲/۱۱/۳۰ مقام معظم رهبری حکم به «جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا» کرده است. با توجه به جنبه اجرایی داشتن عضویت در هیئت مدیره، مقایسه آن با نمایندگان مجلس و شوراهای شهر و روستا قیاس مع‌الفارق است و باید این جایگاه را با رئیس‌جمهور که یک مقام اجرایی است مقایسه کرد که دارای محدودیت در عضویت متوالی است. قانونگذار به منظور جلوگیری از روابط ناسالم در مدیریت اتحادیه‌ها و سوءاستفاده از نفوذ مدیران با سابقه طولانی در امور اتحادیه‌ها، با ایجاد محدودیت مذکور سعی نموده زمینه حضور افراد جدید را با هدف ایجاد رویکردهای

نوبین و تحول در مدیریت اتحادیه‌ها فراهم کند. در واقع از آنجایی که در مدیریت اتحادیه‌ها امکان سوءاستفاده از اختیارات به دلیل روابط ناسالم اقتصادی وجود دارد، قانونگذار تلاش نموده با محدود کردن دوره مدیریت اتحادیه‌ها از رکود و ثبات مدیریت طولانی مدیران جلوگیری کند تا از این طریق بستر فساد کاهش یابد و علاوه بر این، زمینه ورود افراد مستعد و توانمند با رویکردهای جدید مدیریتی در اتحادیه‌ها فراهم شود (گردش نخبگانی). به عبارت دیگر اصناف به منظور حفظ وضع موجود و عدم تغییر در سلسله‌مراتب داخلی، به مانعی برای ورود افراد جدیدی تبدیل می‌شوند که قصد نوآوری و خلاقیت در یک حرفه یا شغل را دارند. به این ترتیب اصناف می‌توانند برای تازه‌واردها محدودیت ایجاد کنند و با نیت استانداردسازی مانع از نوآوری شوند. نتیجه این وضعیت اختلال در سازوکارهای «تحرک اجتماعی»^۱ است که از مهم‌ترین عوامل نشاط، پویایی و انگیزه‌بخشی به منظور ارتقای وضعیت خود و جامعه است. به این ترتیب بخشی از نهادهای صنفی به سازمان‌هایی برای اعطای مجوز تقلیل می‌یابند و به صورت طبیعی، فرایند پویایی، نشاط و گسترش کسب‌وکارها را با کندی مواجه می‌کنند. نتیجه وضعیت مذکور این شده است که امروزه خیلی از اصناف تبدیل به بوروکراسی فربه، سنگین و ناکارآمدی شده‌اند که تازه‌واردها را مأیوس و منجر به شکل‌گیری بازار غیررسمی می‌شوند. با این اوصاف می‌توان گفت هدف قانونگذار در اضافه نمودن شرط مذکور در دو حوزه جلوگیری از فساد و ورود افراد شایسته جدید به هیئت مدیره اتحادیه‌ها یا به عبارت بهتر تحرک اجتماعی است.

۲. براساس اولویت توجه به هدف قانونگذار در برابر توجه به الفاظ قانونی در مقام تفسیر قوانین، لازم است طرح حاضر (استفساریه) با توجه به هدف قانونگذار در اصلاحیه سال ۱۳۹۲ و آوردن محدودیت مذکور، مورد بررسی قرار گیرد. به عبارت دیگر در اختلاف نظر ناشی از تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی و محدودیت‌های ذیل آن، با رویکرد تفسیر غایت‌گرا، کدام برداشت صحیح و طبق مراد قانونگذار است. برای نیل به این منظور، ابتدا باید آثار و نتایج هر کدام از برداشت‌های مختلف راجع به مسئله مورد توجه قرار گیرد، تا از این طریق نمایان شود که کدام برداشت با هدف قانونگذار از اصلاحیه سال ۱۳۹۲ نزدیک‌تر است.

اگر از شرایط مذکور ذیل تبصره «۱» این‌گونه برداشت شود که پس از لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه در سال ۱۳۹۲، آن شرایط محاسبه و اعمال گردد، عملاً این برداشت اجرای قانون را برای مدت طولانی به تأخیر می‌اندازد. به عبارت دیگر با احتساب ممنوعیت دو دوره متوالی و ۴ دوره متناوب و سپس اعمال این سابقه در ممنوعیت عضویت در هیئت مدیره اتحادیه‌ها، حداقل هشت سال، اجرای اصلاحیه مصوب سال ۱۳۹۲ بر زمین می‌ماند و با هدف قانونگذار که محدود کردن افراد ذی‌نفوذ در اتحادیه‌ها برای مدت طولانی و مقرراتگذاری برای رفع انحصار بوده است، سازگاری ندارد. برای این برداشت خارج از مراد مقنن، باید دلایل و توجیهات متقنی وجود داشته باشد که به نظر می‌رسد این دلایل وجود ندارد و در مقدمه توجیهی طرح نیز بدان اشاره نشده است. صرف وجود شرایط اقتصادی نامناسب در کشور و نقش اثرگذار اتحادیه‌ها در این خصوص، دلیل قانع‌کننده‌ای برای تعلیق اجرای اصلاحیه ۱۳۹۲ تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی و نادیده انگاشتن مراد مقنن نیست.

به نظر می‌رسد برداشت دوم، که محاسبه و اعمال ممنوعیت مقرر در تبصره «۱» را نسبت به قبل از سال ۱۳۹۲ مجری می‌داند، به مراد مقنن نزدیک است؛ زیرا براساس این برداشت مراد قانونگذار مبنی بر منع انحصارگرایی بهتر محقق می‌گردد. بنابراین اگر در تفسیر حکم ذیل تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲، مسئله به روش تفسیر غایت‌گرا مورد بررسی قرار گیرد، برداشت دوم صحیح و مطابق قانون است.

۳. همان‌طور که بیان شد، استدلال قائلین به اعمال و محاسبه محدودیت مذکور در تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲ پس از لازم‌الاجرا شدن قانون، ماده (۴) قانون مدنی است. این ماده بیان می‌کند: «اثر قانون نسبت به آتیه است و قانون نسبت به ما قبل خود اثر ندارد مگر اینکه در قانون، مقررات خاصی نسبت به این موضوع اتخاذ شده باشد». براساس این ماده در مسئله مورد بحث این‌گونه استدلال می‌شود که چون اثر قانون نسبت به آتیه است، محدودیت‌های مندرج در تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون

نظام صنفی (ممنوعیت بیش از دو دوره متوالی و یا چهار دوره متناوب در هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی) از اولین نوبت انتخابات برگزار شده اتحادیه پس از لازم‌الاجرا شدن قانون اصلاحی (۱۳۹۲/۸/۸) محاسبه و اعمال می‌شود. به عبارت دیگر قائلین به این نظر بیان می‌کنند، از آنجا که مفاد ماده (۴) قانون مدنی دلالت بر تسری اثر قانون بر آینده است، نمی‌توان بدون تصریح قانونگذار مبنی بر تسری قانون به گذشته، برای اشخاص محدودیت و یا ممنوعیت ایجاد نمود. در این مسئله، توسعه ممنوعیت مقرر در تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی به قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون، مصداق بارزی از ممانعت از حق و تضییع حقوق افراد به‌شمار می‌رود. این درحالی است که اگر قانون قصد توسعه اثر قانون به گذشته را داشته، باید صراحتاً این امر مورد اشاره قرار می‌گرفت؛ در صورتی که این امر در اصلاحیه سال ۱۳۹۲ بیان نشده است.

به نظر می‌رسد استدلال فوق از لحاظ حقوقی دارای اشکال است. در خصوص اجرای تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی، برداشت صورت گرفته از ماده (۴) قانون مدنی صحیح نیست. اینکه اثر قانون ناظر به آینده است مورد تأیید است؛ اما در مسئله مطروحه، معنای آن این‌گونه می‌شود که هر انتخاباتی بعد از تاریخ ۱۳۹۲/۸/۸ (تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون) باید با رعایت مفاد تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی برگزار شود. به بیان دیگر مفاد ماده (۴) قانون مدنی (اثر قانون ناظر به آتیه است) به تاریخ انتخابات مرتبط می‌شود و نه به ممنوعیت مذکور در تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون مذکور. توضیح آنکه در انتخاباتی که قبل از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون (۱۳۹۲/۸/۸) برگزار شده است، محدودیت مذکور در تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی اعمال نمی‌شود و افراد شرکت‌کننده مشمول این محدودیت‌ها قرار نمی‌گیرند و انتخابات آنها صحیح است، اما در انتخابات‌های بعد از تاریخ اجرای الزامی قانون (۱۳۹۲/۸/۸) رعایت محدودیت‌های مذکور الزامی بوده و ضروری است سابقه مذکور در انتخابات هیئت مدیره اجرا شود (اصل حقوقی اجرای فوری قوانین). بنابراین حکم قانونی، یعنی محدودیت‌های مذکور در تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی، نسبت به گذشته اعمال نمی‌شود و ناظر به آینده است و حقوق افرادی که قبل از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون (۱۳۹۲/۸/۸) دارای سابقه دو سال و چهار سال متناوب عضویت در هیئت مدیره اتحادیه‌ها می‌باشند، تضییع نمی‌شود و خلاف مفاد ماده (۴) قانون مدنی اتفاق نیفتاده است.

برای روشن شدن مسئله مثالی در این خصوص ارائه می‌شود. اگر قانونگذار بیان کند، زنان با ۲۵ سال سابقه کار می‌توانند بازنشسته شوند، در این حالت برای محاسبه سابقه مذکور چگونه عمل می‌شود؟ آیا محاسبه سابقه مذکور، از زمان تصویب قانون است یا اینکه سابقه مذکور شامل سوابق قبل از زمان تصویب قانون نیز می‌شود؟ به‌طور قطع مراد قانونگذار محاسبه تعداد سال‌های شاغل بودن آنان از زمان تصویب قانون به بعد نیست. به عبارت بهتر مراد قانونگذار این نیست که زنان ۲۵ سال، پس از تصویب قانون خدمت کنند تا بتوانند بازنشسته شوند بلکه هر زنی که پیش از تاریخ تصویب قانون یا پس از آن دارای سابقه مذکور باشد، می‌تواند از مزایای بازنشستگی استفاده نماید. در مسئله هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی نیز همین‌گونه عمل می‌شود؛ ممنوعیت مذکور در تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی (نداشتن دو دوره پیوسته یا چهار دوره متناوب سابقه عضویت در هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی برای داوطلبان انتخابات) منحصر به پس از تصویب و اجرای قانون نبوده، بلکه در مورد تمامی انتخابات‌هایی که پس از تاریخ تصویب قانون برگزار می‌شود نباید شرایط مذکور نقض شود.

پیش‌تر معاونت نظارت مجلس شورای اسلامی نیز طی دو نامه^۱ یکی به وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت و دیگری به نایب رئیس کمیسیون اصل نودم قانون اساسی، بر ممنوعیت افراد صنفی با سابقه دو دوره عضویت در هیئت مدیره نهادهای صنفی تأکید داشت. در عمل به این نظر معاونت نظارت مجلس توجهی نشده است.

۴. علاوه بر تفسیر غایت‌گرایانه که برای پاسخ به استفساریه کافی است، تفسیر لفظی نیز مخالف پاسخ مندرج در طرح برای استفسار است؛ توضیح اینکه در مفاد تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی (مصوب ۱۳۹۲) نکته‌ای که وجود دارد، اطلاق قید

۱. نامه معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی به ریاست محترم کمیسیون اصل نودم قانون اساسی مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۱ و با شماره ۱۱۳۶۹۲.
- نامه معاونت نظارت مجلس شورای اسلامی به وزیر وزارت صنعت، معدن و تجارت با شماره ۸/۸۲۳۴۷ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲.

مذکور در این ماده است. محدودیت دو دوره عضویت متوالی و چهار دوره عضویت متناوب در هیئت مدیره، اطلاق دارد و بدین معناست که سابقه مذکور اعم از قبل و بعد از لازم‌الاجرا شدن قانون می‌باشد. لذا مقید کردن اجرای مقید مزبور به بعد از لازم‌الاجرا شدن قانون وجهی ندارد.

۵. لذا با توجه به نکات مطرح شده، پیشنهاد می‌شود متن استفساریه بدین صورت اصلاح شود:

«در اجرای تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲، آیا محدودیت مذکور در خصوص سابقه عضویت در هیئت مدیره، صرفاً شامل سابقه عضویت در هیئت‌مدیره‌های انتخاب شده بعد از لازم‌الاجرا شدن قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲/۸/۸ است؟ پاسخ: خیر؛ محدودیت مذکور برای کاندیداهای انتخابات هیئت مدیره پس از لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲/۸/۸ در خصوص سابقه عضویت در هیئت مدیره، شامل عضویت در هیئت مدیره‌های قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون مذکور نیز می‌شود».

جمع‌بندی

تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲، در سال ۱۳۹۲ اصلاح گردید و شرط مذکور (سابقه دو سال متوالی و چهار سال متناوب عضویت در هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی) برای نامزدان انتخابات هیئت مدیره اتحادیه‌های صنفی افزوده شد. این قید در اجرا با اختلاف نظر مواجه شد و عده‌ای بیان کردند که این قید پس از لازم‌الاجرا شدن قانون محاسبه می‌شود و افرادی که قبل از تصویب قانون، دارای چنین سابقه‌ای هستند، می‌توانند در انتخابات هیئت مدیره شرکت کنند. این نظر، همان‌طور که در متن گزارش تفصیلاً بدان پرداخته شد، به دلیل دور شدن از مراد قانونگذار، برداشت ناصحیح از ماده (۴) قانون مدنی و مقید نمودن بیان مطلق قانونگذار، صحیح به نظر نمی‌رسد. به همین جهت، محتوای طرح حاضر که به نوعی مؤید نظر نادرست فوق است، قابل قبول نیست و هیئت عمومی دیوان عدالت اداری نیز بر نادرستی این برداشت، رأی داده است.

از طرف دیگر با توجه به استدلال‌های مطروحه در متن گزارش، قید مذکور در تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی، از لحاظ حقوقی دارای ابهام نبوده تا بدین منظور استفساریه حاضر ارائه گردد. ضمن اینکه استفساریه حاضر به دلیل گسترش دامنه حکم قانون و ایجاد بستر فساد، با بند «۱۹» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، اصل هفتادوسوم قانون اساسی و نظر تفسیری شماره ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۰ شورای نگهبان^۱ مغایر به نظر می‌رسد. با وجود این در صورت اصرار بر تصویب استفساریه برای رفع ابهامات احتمالی پیشنهاد می‌شود متن طرح به شرح زیر اصلاح شود و به تصویب برسد:

«در اجرای تبصره «۱» ماده (۲۲) قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲، آیا محدودیت مذکور در خصوص سابقه عضویت در هیئت مدیره، صرفاً شامل سابقه عضویت در هیئت‌مدیره‌های انتخاب شده بعد از لازم‌الاجرا شدن قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲/۸/۸ است؟»

پاسخ: خیر؛ محدودیت مذکور برای کاندیداهای انتخابات هیئت مدیره پس از لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲/۸/۸ در خصوص سابقه عضویت در هیئت مدیره، شامل عضویت در هیئت‌مدیره‌های قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون مذکور نیز می‌شود».

۱. «۱- مقصود از تفسیر بیان مراد مقنن است، بنابراین تضییق و توسعه قانون در مواردی که رفع ابهام قانون نیست، تفسیر تلفی نمی‌شود.
۲- تفسیر از زمان بیان مراد مقنن در کلیه موارد لازم‌الاجراست بنابراین در مواردی که مربوط به گذشته است و مجریان برداشت دیگری از قانون داشته‌اند و آن را به مرحله اجرا گذاشته‌اند تفسیر قانون به موارد مختومه مذکور تسری نمی‌یابد».